

Hmuma ngiraw

Alang dgiyaq ga dhuq misan mskuy ka karac do, mbbiyax dsnaw o mllug hiyi ni mquri bbuyu lmiq qmeepah. Klaun namu saw phuya ka dhiya hug? Mbbiyax dsnaw ga mseupu musa bbuyu qnpahan mddayaw pqraq qhuni, shuma dha ngiraw.

Smnru ka tama rudan alang, “ Seuxal han o ida mhru nanaq tnqraqan qhuni ka ngiraw balay ksun, saw ka qqhuni suraw, raus, dara, iyu, parus, surung, qrqi ... dqhuni nii ka sshru dha balay. Musa rmigaw lmiq siida ida niqan lmuan hnru nanaq ngiraw bbuyu, asi nami hpuyi ni sdamac nami idaw masu mkan, ida malu bi uqun ni skbiyax bi hiyi uqan ka ngiraw balay nii wah! Ida ciway balay hniygan na ka ngiraw bbuyu. Manu ka seejiq alang sayang do mhuma ngiraw qhuni dni, brigun dha ni seangal dha hbanan” msa ka tama rudan alang.

Kingal hngkwasan o yabi idas 1 dhuq idas 2 siida, kiya ka shuma ngiraw seejiq alang dgiyaq. Ida drumuc bi hmuma ngiraw ka tama ni bubu mu uri, pklug msangay ka pyasan do ida ku musa dmayaw mhuma ngiraw qnpahan dgiyaq uri wah! Pxal phuma ngiraw siida ka tnsapah mu, mrbu bi mtutuy ka bubu ni tama, yasa mskuy bi ka karac, kiya ni tliing ku ruwan

kabang ni ini ku kmtutuy. Kiya ni spruq hnan lmawa knan ka bubu, “ Walia! Walis! Tutuy nhari, mowsa ta hmuma ngiraw dgiyaq!” Nasi ku ini siyuk nhari do ida asi iyah msaang siyaw tqian wah! Ana nanaq mskuy balay ka karac o asi ka qulung mtutuy wah! Yasa naqih dha balay ka embsrux laqi. Mniq alang dgiyaq “ Smriyu ka hidaw do qmpah da, gmqi ka ka hidaw do masngay da ” saw nii ka kndusan mdrumuc na kingal tnsapah.

Yabi maxal rima hari jiyax tnqrqan ka qhuni do ida dungus phmaan ngiraw da. Rmngaw knan ka tama “ Walis, ini asi hmai hana tnqraqan ka qhuni wah! Asi ka skdngu cikuh ka qsiya ruwan qhuni han, kiya ka tduwa qrqun ka qhuni ni psaun ruwan bling ka lmu ghak ngiraw. Nasi suqi mhuriq hmaan do naqih hru na hici ka ngiraw da” msa ka tama mu.

Siida mlutuc ku smiling qbsuran snaw bubu mu Kuras duri “ Ma qraqun mskuy misan ka qhuni hug? ” “ Walis, misan o ida msangay ka pusu qqhuni, ini ktangu siida han o kiya ka mbiyax bi han. Nasi babaw mntangu do uxay pkbiyax hmaan ngiraw da ” msa. Ida ku wada mskluuy qmbahang knklaan tama rudan alang ni tama mu ni qbsuran snaw bubu mu, quri saw ida nkiya ka yaku. Kla niqan nanaq elug na spruun ka phuma ngiraw qhuni.

種香菇

冬天，年輕力壯的男人將砍木頭準備種香菇。

族老：「從前，九芎、青剛櫟、楓香、杜英等木頭都會長野生香菇。狩獵時，通常都有野生香菇可以採來烹煮。現今的族人會種植段木香菇，進行買賣換取現金！」

大約一月到二月是種植香菇的時候，每當學校放寒假時，我會上山去幫忙種香菇！天氣很冷，我總是喜歡賴床。媽媽總會呼喊我：

「Walis！Walis！快起床，我們要去種香菇！」山上的部落力行「日出而作，日落而息」的生活模式。

砍下來的木頭，約放 15 天才可以種香菇。爸爸：「要先讓剛砍下的木頭水分蒸發一些，才能夠在木頭上鑽洞塞上香菇菌種。如果木頭帶有過多的水分，香菇不會長得很好。」

Kuras：「冬天，樹木會休養，趁著尚未發芽之前砍樹最佳。如果在發芽之後才砍，不利於種植香菇。」我驚訝部落族老、爸爸與大舅舅對大自然的知識，原來種植段木香菇有完整的程序。